

Til: BUU og ØU

08-08-2006

Sagsnr.
305011

Opsummering af KLK-rapport vedr. lærernes arbejdstid

Dokumentnr.
1879900

Da KLK-rapporten vedr. folkeskoleområdet og oprettelsen af BUF blev forelagt ØU den 9. maj og BUU den 10. maj, forelå der endnu ikke valide oplysninger om lærernes arbejdstid.

Disse oplysninger er indsamlet nu, hvor KLK har analyseret lærernes arbejdstid på kommunens skoler i en særskilt rapport.

Dette notat opsummerer analysens hovedkonklusioner:

- Lærerne underviser 639 timer årligt, svarende til 33,2 pct. af den samlede årlige arbejdstid. Dette niveau er tæt på de generelle forudsætninger (630 timer årligt), der er lagt til grund for forhandlingerne om arbejdstidsaftalen.
- På de fleste områder ligger tidsforbruget i Københavns Kommune på niveau med andre kommuner og/eller indgåede landsaftaler.
- På to områder er der imidlertid et potentiale for at nedsætte tidsforbruget, idet tidsforbruget til elev- og spisepauser samt til fleksibilitet, ikke-disponeret tid mv. er forholdsvis højt. Det vurderes, at der her er et samlet potentiale på 16,0 mio. kr. årligt. Se uddybning i tabellen nedenfor.
- Potentialet kan frigøres til besparelser, til andre kommunale aktiviteter eller til omprioriteringer indenfor undervisningsområdet til de formål, der prioriteres politisk – eksempelvis mere undervisningstid, mere tid til efteruddannelse eller mere tid til skole-hjem samarbejde. Undersøgelsen kan således bruges som afsæt til at finde finansiering til nogle af de initiativer, der indgår i Faglighed for alle.

Konklusionerne fra dette notat indarbejdes i den samlede oversigt over de synergi- og effektiviseringspotentialer, der identificeres i KLK's rapport.

Det skal bemærkes, at Regeringen og KL ved forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2006 aftalte, at der skulle gennemføres en landsdækkende analyse af folkeskolelærernes arbejdstid. Konsulentfirmaet Capacent er i øjeblikket ved at foretage en

dataindsamling. Den endelige rapport foreligger i februar 2007, og der vil ske en delafrapportering i oktober 2006.

Analyse af tidsforbrug

I skemaet nedenfor er antallet af lærertimer i de forskellige kategorier opgjort. Ligeledes vurderes niveauet i forhold til gældende aftaler og sammenlignes med andre kommuner, hvor KLK har lavet analyser.

Tabellen indeholder endvidere en kolonne med Økonomiforvaltningens og Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering af potentialet for omprioritering. Her gives en oversigt over hvor mange lærertimer og hvor stort et budget, der kan prioriteres til andre formål, fx til initiativer i Faglighed for alle eller til besparelser. Det skal dog bemærkes, at der er indgået aftaler med lærerne vedr. timeantallet, og at eventuelle ændringer derfor først kan gennemføres fra og med skoleåret 2007/2008.

Analyse af tid på 64 skoler			
<i>Tidskategori</i>	<i>Antal timer årligt pr. lærer</i>	<i>Vurdering af timetal og bemærkninger</i>	<i>Potentiale for omprioritering</i>
<i>Undervisning</i>	639,0	Undervisningstimetallet i København ligger tæt på de generelle forudsætninger, der er lagt til grund for forhandlingerne om lærernes arbejdstidsaftale siden 1999. Her blev det gennemsnitlige undervisningstimetal sat til 630 timer pr. år. Der er kun gennemført tilsvarende analyser for få andre kommuner. Her er undervisningstimetallene som følger: Dragør 630 timer, Høje-Taastrup 635 timer, Bramsnæs 620 timer og Rosenholm 588 timer.	-
<i>Udvidet undervisning, dvs. lejrskoler, skolebiblioteker, sociale og kulturelle arrangementer mv.</i>	41,0	Anden undervisning, dvs. forskellen på den egentlige undervisning og det udvidede begreb, udgør ca. 6 pct. af den samlede undervisningstid, hvilket ikke væsentligt adskiller sig fra det, der er registreret i tilsvarende analyser i andre kommuner.	-
<i>Individuel tid, dvs. forberedelse og efterbehandling af undervisningen</i>	374,8	Timetallet svarer til landsaftalen om individuel tid	-

Tid til elev- og spisepauser	197,8	Tiden svarer til, at der pr. undervisningslektion gives 13,45 min. til formålet. Dette tal er forholdsvis højt. I andre kommuner ligger tiden mellem 155 og 165 timer årligt, hvortil kommer arbejdstid i forbindelse med tilfældig forlængelse af skoledagen, svarende til i alt 184 timer pr. lærer.	13,8 timer pr. lærer årligt svarende til 7,1 mio. kr. årligt.
155-timers puljen, dvs. skolens udvikling, ekstra individuel tid mv.	152,2	Det tyder på, at der er en lidt uensartet registrering af aktiviteter under 155-puljen.	-
Øvrig anden skoletid, heraf:	250,7	Se bemærkninger under de enkelte delelementer.	-
- Aldersreduktion	14,0	Forvaltningen har ingen indflydelse på tidsforbruget. Forbruget til aldersreduktion ligger relativt højt i forhold til andre kommuner.	-
- Kurser og uddannelse	15,8	Timetallet ligger på niveau med andre kommuner.	-
- Frihed i forb. med 6 ferieuge	20,2	I forhold til andre kommuner foretrækker lærerne i København i højere grad at afvikle den 6. ferieuge i stedet for at få den honoreret via betaling. Forvaltningen har ingen indflydelse på tidsforbruget	-
- Ikke-disponeret tid	13,2	Sikrer fleksibilitet, men der er mange andre elementer som også øger fleksibiliteten, eksempelvis fleksibilitetsakkorden (15 timer pr. lærer årligt) og tre korte arbejdsdage omkring sommer og jul (4 timer pr. lærer årligt). KLK vurderer derfor, at der er et omprioriteringspotentiale for fleksibilitetslementerne set under ét.	17,2 timer (13,2 + 4,0) pr. lærer årligt, svarende til 8,9 mio. kr. årligt.
- Overtimer	-3,5	Niveauet matcher det timetal, som konsulenterne har erfaring med anvendes på planlagt overarbejde i andre kommuner.	-
- Andre formål	191,0	Se uddybende bemærkninger nedenfor i delanalysen af de 11 skoler.	-

Delanalyse af tid til andre formål baseret på 11 udvalgte skoler			
<i>Klasselærer</i>	39,7	Timetallet adskiller sig ikke væsentligt fra niveauet i andre kommuner.	-
<i>Skolebibliotek</i>	9,0	Timetallet adskiller sig ikke væsentligt fra niveauet i andre kommuner.	-
<i>Prøver og censur</i>	9,3	Timetallet adskiller sig ikke væsentligt fra niveauet i andre kommuner.	-
<i>Skole-hjem samarbejde</i>	23,7	Det gennemsnitlige timetal adskiller sig ikke væsentligt fra niveauet i andre kommuner. Der er dog en væsentlig spredning internt i København, fra 14,6 timer pr. lærer til 35,3 timer pr. lærer.	-
<i>Møder og samarbejde med andre</i>	22,6	Timetallet til møder og samarbejde med andre er lavere end i andre kommuner, mens niveauet til pædagogiske og administrative opgaver er væsentligt højere. Der er dog en række opgaver, som falder i en gråzone mellem de to kategorier, hvorfor de bør ses under ét. Det samlede tidsforbrug er på niveau med andre kommuner.	-
<i>Pædagogiske og administrative opgaver, fx skoleblad, skemalægning, planlægning, udvalgsopgaver mv.</i>	33,6		
<i>Tilsyn</i>	12,0	Timetallet er lavere end i andre kommuner.	-
<i>Tillidsrepræsentant</i>	7,0	Timetallet svarer til, at de 11 tillidsrepræsentanter (TR) har 271,5 timer årligt til at varetage deres hverv. Dette er højt, idet 85 pct. af kommunerne ligger lavere end 270,0 timer. Der er dog forskel på arbejdsopgaverne, idet TR i København også forhandler lokalløn.	-
<i>Sikkerhedsrepræsentant</i>	1,3	Timetallet svarer til, at de 11 sikkerhedsrepræsentanter har 50,5 timer årligt til at udøve deres hverv. Niveauet er ikke vurderet i rapporten.	-
<i>Andet, fx skolefodbold, teater, SSP, skolepatrulje mv.</i>	21,0	Der er ingen bemærkninger til niveauet i rapporten.	-
<i>Afspadsering</i>	-2,0	Der er ingen bemærkninger til niveauet i rapporten.	-

Ad tid til undervisning: Det skal bemærkes, at den måde, hvorpå undervisningstimetallet opgøres i Københavns Kommune, har den konsekvens, at skolerne umiddelbart kommer til at fremstå med et undervisningstal, der rent faktisk ikke præsteres. KLK har derfor opgjort et

korrigeret undervisningstimetotal, og dette er anvendt til sammenligning i analysen.

Ad tid til elev og spisepauser: Det skal påpeges, at der i Københavns Kommune er truffet politisk beslutning om, at lærernes skoledag starter 10 min før første lektion. Ved at ændre på denne forudsætning – fx så skoledagen starter 5 min før første lektion – vil kommunen kunne frigøre 40.700 arbejdstimer til andre aktiviteter

Ad øvrig anden skoletid: Det skal bemærkes, at skolelederne i København har råderum over en forholdsvis stor andel 'anden skoletid' – uden de bindinger, som typisk ses i andre kommuner. Det bør overvejes, om der er områder i relation til skolernes kerneopgaver, som bør sikres fx ved centrale udmeldinger eller vejledende nøgletal for den forventede service (fx i forhold til skole-hjem samarbejdet, niveauet for lejrskoler el.lign.).

Et højt forbrug af ikke-disponeret tid sammenholdt med, at lærerne tillægges tid som kompensation for, at der ikke løbende foretages tidsregistrering af en række enkeltaktiviteter, lægger beslag på en forholdsvis stor andel af arbejdstiden – i sammenligning med andre kommuner. Der er her mulighed for at foretage en ændret prioritering af lærernes arbejdstid med henblik på serviceforbedringer og/eller effektivisering af driften. Tiden kan eksempelvis bruges på undervisning, skole-hjem samarbejde eller efteruddannelse – eller til en egentlig besparelse. Prioriterer man efteruddannelse og skole-hjem samarbejdet vil det imidlertid ikke have betydning for timetallet i den første kategori, dvs. tiden til egentlig undervisning.

Ad delanalyse af tid til andre formål: Det skal bemærkes, at analysen vedr. elementerne under 'andre formål' er baseret på en delanalyse af 11 udvalgte skoler. Det samlede tidsforbrug til 'andre formål' er således lidt forskelligt i de to analyser, 191 timer i den generelle analyse, mod 177 timer på de udvalgte skoler. Dette betyder, at timetallet overordnet set underestimeres lidt i delanalysen i forhold til det generelle billede.